

Barnehagebruksplan 2015 - 2019

Fremtidig barnehagestruktur i Larvik kommune

1. Innledning og bakgrunn	4
1.1 Vedtak	4
1.2 Mandat og bakgrunn	4
2. Dagens struktur	5
2.1 Status	5
2.2 Oversikt over barnehager	5
2.2.1 Kommunale barnehager:	5
2.2.2 Ikke-kommunale barnehager:	6
2.2.3 Ikke-kommunale familiebarnehager:	6
2.2.4 Åpne kommunale barnehager:	7
2.2.5 Åpne ikke-kommunale barnehager:	7
2.3 Barnehagebygg og utearealer	7
2.3.1 Kommunale barnehagebygg	7
2.3.2 Ikke-kommunale barnehagebygg	8
2.4 Fordeling mellom barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager	9
2.4.1 Utvikling av antall barn med barnehageplass i Larvik:	9
3. Økonomi i barnehagene	10
3.1 Kommunesektorens rammefinansiering	10
3.2 Økonomi knyttet til virksomhet barnehage	11
3.3 Vurdering av Kostra-tallene	13
3.4 Ansvar og oppgaver	13
4. Befolkningsutviklingen	14
4.1 Prognoser for barnetallsutviklingen	14
4.2 Barnehager fordelt på geografiske områder	16
5. Kvalitet i barnehage	17
5.1 Strukturell kvalitet	19
5.1.1 Personalet	19
5.1.2 Barnegruppens størrelse	19
5.2 Barnehager er viktig i barns oppvekst	20
5.3 Spesialpedagogisk hjelp og andre støttetiltak til barn under opplæringspliktig alder med nedsatt funksjonsevne	20
6. Barnehagestrukturens utfordringer	21
6.1 Vurdering	21
7. Planens mål og ambisjonsnivå	22
8. Følgende strukturtiltak foreslås for å møte utfordringene	22
8.1 Torstvedt barnehage	22
8.1.1 Barnetall per 15.12.14	23
8.1.2 Økonomisk vurdering	23
8.1.3 Vurdering	23
8.2 Byskogen barnehage	23
8.2.1 Barnetall per 15.12.14	24
8.2.2 Økonomisk vurdering	24
8.2.3 Vurdering	24
8.3 Tun barnehage og Hvarnes barnehage	25
8.3.1 Barnetall per 15.12.14	25
8.3.2 Økonomisk vurdering	26
8.3.3 Vurdering	26
8.4 Veldre barnehage	27
8.4.1 Barnetall per 15.12.14	27
8.4.2 Økonomisk vurdering	27
8.4.3 Vurdering	27
8.5 Varden barnehage	28
8.5.1 Barnetall per 15.12.14	28

8.5.2 Økonomisk vurdering.....	28
8.5.3 Vurdering.....	28
8.6 Ny struktur innen 2019.....	30
8.7 Økonomiske konsekvenser	30
8.7.1 Investeringskostnader	30
8.7.2 Stipulert endring kr på drift.....	30
8.7.3 Konsekvenser for overføring til ikke-kommunale barnehager	31
8.7.4 Eventuelt salg omdisponering av eksisterende bygningsmasse.....	31

1. Innledning og bakgrunn

1.1 Vedtak

Arbeidet med rullering av barnehagebruksplanen gjøres på bakgrunn av vedtak i Kommunestyret KST – 005/12 og vedtak i Formannskapet FSK-079-12. Utskrift: KST-005/12 vedtak:

1a. Barnehageplanen rulleres annethvert år med samme organisatoriske sammensetning av prosjektgruppen som nå.

FSK-079-12 Enhetsoptimalisering, Vedtak:

«Oppvekstkomiteen»

2. Ny Barnehagestruktur med færre og større barnehager. Forutsetter investeringsutgifter. Enstemmig vedtatt

1.2 Mandat og bakgrunn

Mandatet for dette arbeidet var rullering av Barnehagebruksplanen 2010 – 2013 for en ny fire årsperiode. Oppdraget er noe endret underveis og denne Barnehagebruksplanen 2015 – 2019 foreslår omfattende endringer i barnehagestruktur. Begrunnelsen ligger i gjennomførte beregninger på kostander knyttet til eksisterende barnehage struktur som kommer frem i Kostraanalysen og en relativt stor nedgang i barnetallet, som igjen har ført til overkapasitet på barnehageplasser.

Larvik kommune må til enhver tid gi alle barn som har rett på barnehageplass og som søker innen fristen, plass. Derfor er det viktig og nødvendig for kommunen å ha et nivå på barnehageplasser som står i forhold til det antall barn som søker plass. Det er økonomisk utfordrende å sitte med for mange bygg eller tomme avdelinger i bygg.

Samtidig er attraktive barnehager et av flere viktige hovedelement for å trekke til oss nye innbyggere, spesielt unge mennesker og barnefamilier. Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020 slår fast at «Larvik kommunes største utfordring er mangel på vekst i befolkningen. Sammen med underliggende uheldige demografiske skjevheter og lavt utdannelsesnivå sammenlignet med vekstkraftige kommuner, vil dette være Larvik kommunes hovedproblem i planperioden. Hovedmålet er å komme på nivå med vekstkraftige kommuner i Norge. Dette betyr at følgende to hovedmål skal oppnås i planperioden:

- Det skal oppnås en årlig vekst på 1.5 % i befolkningen i Larvik kommune.
- Langt flere av innbyggerne over 16 år skal ha høyere utdanning og faglig kompetanse.»

En strategi for å nå dette målet er å utvikle barnehager med høy kvalitet både på bygningsmasse, uteareal og pedagogisk innhold.

Barnehagebruksplanen inneholder forslag om både utbygging av nye barnehager til erstatning for faste plasser i leide lokaler, samlokalisering og nedleggelse av eldre barnehager.

Endringene i planen ivaretar bestemmelsene i den vedtatte RPBA og Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020 Arealstrategi 3. punkt Tydelig senterstruktur.

Kommunens plan for barnehageutbygging vil ha betydning for ikke-kommunale aktører som ønsker å etablere seg. Etter 01.01.11 kan kommunen i større grad styre hvilke nye

barnehager som skal få tilskudd. Barnehager som er beskrevet i kommunens barnehageplaner vil ha krav på offentlige driftstilskudd, mens kommunen kan avslå søknad om støtte til drift av nye barnehager som ikke er en del av kommunens plan. Med dette får kommunen mulighet for en helhetlig utvikling av barnehagetilbudet. Det er også med på å sikre det økonomiske fundamentet for de barnehagene som allerede er godkjent i kommunen.

Planen skal ivareta kravet om full barnehagedekning i Larvik kommune. I tillegg skal planen sikre at det til enhver tid er korrekt antall plasser i forhold til etterspørsel. Dette vil føre til en mer optimal ressursutnyttelse og effektiv bruk av kommunens midler.

Kommunen kan ved behov for strukturelle endringer kun foreta endringer i den kommunale barnehagestrukturen. Ikke-kommunale barnehager som er godkjent før 01.01.11 bestemmer selv eventuelle endringer.

2. Dagens struktur

2.1 Status

Larvik har per 01.01.2015 totalt 48 barnehager:

- 18 kommunale ordinære barnehager
- 21 ikke-kommunale ordinære barnehager
- 3 ikke-kommunale familiebarnehager
- 4 kommunale åpne barnehager
- 2 ikke-kommunale åpne barnehager

2.2 Oversikt over barnehager

2.2.1 Kommunale barnehager:

Tallene er hentet fra Årsmelding for barnehager per 15. desember 2014

	Sum barn	Sum små barn	Sum store barn	Leke- og oppholds-areal
Bergeskogen idrettsbarnehage	77	27	50	360
Borgejordet barnehage	57	22	35	345,6
Helgeroa barnehage	67	19	48	370
Hovland barnehage	68	21	47	526
Hovlandbanen barnehage	70	17	53	500
Hvarnes barnehage	21	10	11	232
Jegersborg barnehage	34	9	25	178,6
Rødbøl barnehage	67	20	47	400
Sentrumssatellitten barnehage	62	20	42	500
Solstad barnehage	70	24	46	485
Tanum kulturbarnehage	65	27	38	457
Thor Heyerdahl barnehage, Nanset	42	10	32	210
Torstrand barnehage	44	10	34	300
Tun barnehage	53	14	39	299,6
Ulåsen barnehage	64	23	41	349
Valby barnehage	40	12	28	282
Varden barnehage	38	9	29	268

Veldre kulturbarnehage	40	16	24	242
Sum kommunale barnehager	979	310	669	

2.2.2 Ikke-kommunale barnehager:

Tallene er hentet fra Årsmelding for barnehager per 15. desember 2014

	Sum barn	Sum små barn	Sum store barn	Leke- og oppholds-areal
Bakkebygrenda barnehage	23	9	14	135
Bisjord FUS barnehage	73	34	39	368
Eventyrskogen barnehage	89	29	60	445
Gapatrosten barnehage	66	16	50	447
Gjerstad natur- og gårdsbarnehage	29	8	21	120
Guriskogen barnehage	74	23	51	400
Gøy på landet barnehage	30	11	19	142,4
Hakkebakkeskogen barnehage	22	8	14	135
iFokus Grevle barnehage	63	19	44	417
iFokus Lysheim barnehage	67	24	43	416,7
iFokus Tjølling barnehage	92	31	61	405
iFokus Torpeløkka	66	18	48	426
Kvelde barnehage	48	17	31	400
Leikvang barnehage	26	10	16	122
Læringsverkstedet Gonveien bhg	78	22	56	410
Salbutangen FUS barnehage	77	31	46	368
Sjøparken Kanvas barnehage	57	16	41	495
Skattekista barnehage	64	25	39	315
Trollsteinen barnehage	88	31	57	643
Villa-Kulla barnehage	21	7	14	121
Vårtun barnehage	22	9	13	160
Sum ikke-kommunale barnehager	1175	399	776	

Ordinære barnehager (kommunale og ikke-kommunale)

Barnehagen skal gi barn under opplæringspliktig alder gode utviklings- og aktivitetsmuligheter i nær forståelse og samarbeid med barnas hjem. Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet.

Barnehagedrift er regulert av barnehageloven med tilhørende forskrifter.

I de fleste kommunale barnehagene er åpningstiden 50 timer pr uke, i de ikke-kommunale barnehagene varierer åpningstiden fra 45 timer til 52,5 timer pr uke.

2.2.3 Ikke-kommunale familiebarnehager:

Tallene er hentet fra Årsmelding for barnehager per 15. desember 2014

	Sum barn	Sum små barn	Sum store barn	Antall grupper
Heffalompen familiebarnehage	6	2	4	
Knøttene familiebarnehage	4	4	0	
Lillefot familiebarnehage	12	4	8	
Sundet familiebarnehage	1	1	0	
Sum ikke-kommunale familiebarnehager	23	11	12	

En familiebarnehage er en barnehageform der barna får et tilbud i et privat hjem. Assistentene i familiebarnehagen skal motta veiledning av en barnehagelærer. Virksomheten

skal fortrinnsvis foregå i bebodde hjem. Et hjem kan godkjennes for to grupper, maksimalt 10 barn som er tilstede samtidig dersom hjemmet er egnet for det. Er flertallet av barna under 3 år, må antall barn reduseres.

2.2.4 Åpne kommunale barnehager:

Tallene er hentet fra Årsmelding for barnehager per 15. desember 2014

	Godkjente plasser	6 – 15 timer	16 timer eller mer	Leke- og oppholdsareal
Åpen barnehage Bjørnsonsvei	20	20	0	160
Åpen barnehage Kvelde	20	20	0	97,2
Åpen barnehage Stavern	20	0	20	100
Åpen barnehage Tjølling	20	0	20	80
Sum kommunale åpne barnehager	80	40	40	

2.2.5 Åpne ikke-kommunale barnehager:

Tallene er hentet fra Årsmelding for barnehager per 15. desember 2014

	Godkjente plasser	6 – 15 timer	16 timer eller mer	Leke- og oppholdsareal
Gullskatt åpen barnehage	56	0	56	280
iFokus Torpeløkka åpen barnehage	24	24	0	
Sum ikke-kommunale åpne barnehager	80	24	56	

Åpen barnehage er en møteplass i nærmiljøet hvor foreldre og barn er sammen i barnehagen. Foreldre kan utveksle erfaringer, lære av hverandre og få støtte/veiledning i foreldrerollen. Samtidig får barna et utviklende lekemiljø. Tilbudet er gratis og åpent for alle foreldre med førskolebarn (0-6 år). Alle åpne barnehager har en pedagogisk leder. Det er ikke nødvendig å søke om plass. Ved bruk av åpen barnehage vil ikke kontantstøtten bli berørt. De fleste kommunale åpne barnehagene er knyttet til familiesentrene

2.3 Barnehagebygg og utearealer

2.3.1 Kommunale barnehagebygg

	Barnehage	Tomte areal m2	Leke- og opphold sareal	Areal godkjent	Merknad
1	<u>Bergeskogen idrettsbarnehage</u>	3 363	360	360	
2	<u>Borgejordet barnehage</u>	5 608	345,6	345,6	
3	<u>Helgeroa barnehage</u>	9 990	370	370	
4	<u>Hovland barnehage</u>	3 405	526	526	Innleid Hovlandbanen paviljong
5	<u>Hovlandbanen barnehage</u>		500	500	Innleid Hovlandbanen paviljong
6	<u>Hvarnes barnehage</u>		110	232	Leide lokaler, idrettshall Hvarnes
7	<u>Jegersborg barnehage</u>	1 197	178,6	178,6	Barnehage over 2 etasjer u/heis

8	<u>Rødbøl barnehage</u>	17 369	400	400	
9	<u>Sentrumssatellitten barnehage</u>		500	500	Innleid paviljong Hovlandbanen
10	<u>Solstad barnehage</u>	4 403	485	485	
11	<u>Tanum kulturbarnehage</u>		457	457	
12	<u>Thor Heyerdahl barnehage</u>	1 275	210	210	
13	<u>Torstrand barnehage</u>	3 430	300	300	
14	<u>Tun barnehage</u>	4 407	299,6	299,6	
15	<u>Ulåsen barnehage</u>	4 378	349	349	
16	<u>Valby barnehage</u>	5 210	282	282	
17	<u>Varden barnehage</u>	5 108	268	268	
18	<u>Veldre kulturbarnehage</u>	2 875	242	242	

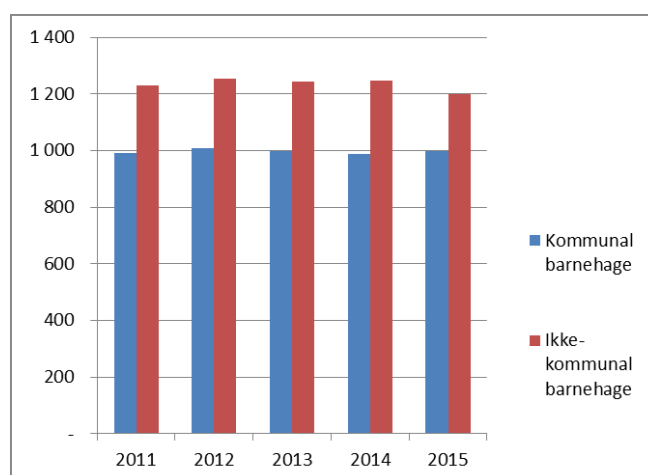
2.3.2 Ikke-kommunale barnehagebygg

	Barnehage	Tomte Areal m2	Leke- og oppholdsareal	Godkjent areal ift. tilskudd	Merknad
1	<u>Bakkebygrenda barnehage</u>	2 500	135	135	
2	<u>Bisjord FUS barnehage</u>	5 494	368	368	
3	<u>Eventyrskogen barnehage</u>	4 000	445	445	
4	<u>Gapatrosten barnehage</u>	3 329+413	447	447	Ny godkjenning 28.03.11 på 447 kvm. Får tilskudd for 447kvm p.g.a. prosjekt i samarbeid med kommunen.
5	<u>Gjerstad natur- og gårdsbarnehage</u>	6 000	120	120	
6	<u>Guriskogen barnehage</u>	5 000	400	400	
7	<u>Gøy på landet barnehage</u>	ca 1,3 mål	142,4	142,4	
8	<u>Hakkebakkeskogen barnehage</u>	1150	135	135	Leide lokaler, Speiderhuset
9	<u>iFokus Grevle barnehage</u>	2 600	417	417	
10	<u>iFokus Lysheim barnehage</u>		416,7	333	Areal 333kvm: Godkjent 06.05.05
11	<u>iFokus Tjølling barnehage</u>	ca 6 000	405	405	
12	<u>iFokus Torpeløkka barnehage</u>	3 500	426	426	Godkjenningen gjelder også åpen barnehage
13	<u>Kvelde barnehage</u>	1 213	400	400	Leide lokaler, Kvelde bedehus
14	<u>Leikvang barnehage</u>	1 197	122	122	
15	<u>Læringsverkstedet Gonveien bhg</u>	5 650	410	410	
16	<u>Salbutangen FUS barnehage</u>	5 621	368	368	
17	<u>Sjøparken Kanvas barnehage</u>	27 250	495	495	
18	<u>Skattekista barnehage</u>	2 300	315	315	

19	<u>Trollsteinen barnehage</u>	6 000	643	643	
20	<u>Villa-Kulla barnehage</u>		121	97,5	Leide lokaler, Klubbhuset Lovisenlund
21	<u>Vårtun barnehage</u>	ca 1 000	160	160	Leide lokaler, Brunlanes frikirke

2.4 Fordeling mellom barn i kommunale og ikke-kommunale barnehager

Barn i barnehage per 15.12. året før	2011	2012	2013	2014	2015
Kommunal barnehage	990	1 009	999	987	999
Ikke-kommunal barnehage	1 230	1 254	1 245	1 248	1 199
Sum barn i barnehage	2 220	2 263	2 244	2 235	2 198

2.4.1 Utvikling av antall barn med barnehageplass i Larvik:

Telldato	Antall barn
20.aug.06	1620 barn
20.aug.08	2003 barn
20.aug.09	2178 barn
15.des.10	2212 barn
15.aug.11	2069 barn
15.des.12	2210 barn
15.des.13	2237 barn
15.des.14	2177 barn

3. Økonomi i barnehagene

3.1 Kommunesektorens rammefinansiering

Barnehagenes virksomhet finansieres nå innenfor kommunenes inntektssystem. Denne finansieringsmodellen ble innført januar 2011. Den innebærer at kommunene selv bestemmer hvordan de bruker barnehagemidlene som staten overfører til kommunen. Tidligere var barnehagene finansiert av øremerkede midler som bare kunne brukes til barnehage. Nå inngår disse midlene i den samlede overføringen til kommunene. Totalt dreide det seg om rundt 30 milliarder kroner da denne endringen ble gjennomført.

Omleggingen fra øremerking til rammefinansiering har ført til at kommunene har fått en langt sterkere styring av barnehagesektoren. Samtidig byr det nye finansieringssystemet på betydelige utfordringer både for kommuner og for ikke-kommunale barnehageeiere.

Finansiering av barnehagene deles mellom det offentlige og foreldrene:

Kommunal finansiering: 86 prosent

Foreldrebetaling: 12,6 prosent

Øremerkede statstilskudd: 1,3 prosent

En heltidsplass i barnehagen har en foreldrebetaling på maksimalt kr. 2.580,- pr måned. Gjennom inntektssystemet fordeles midlene til kommunene etter en egen kostnadsnøkkel. Dette er et sett med kriterier som samlet sier noe om variasjonene i utgiftsbehov mellom kommunene. Kostnadsnøkkelene for kommunene er sammensatt av åtte ulike delkostnadsnøkler, blant annet en for barnehagesektoren. Barnehagenøkkelene skal gi uttrykk for hvilke faktorer som er de viktigste når det gjelder å synliggjøre behovet for barnehage i kommunene på en mest mulig objektiv måte.

Nøkkelene består av tre komponenter med følgende vektning:

Innbyggere 2 - 5 år: 71 prosent

Antall barn 1 - 2 år uten kontantstøtte: 18 prosent

Utdanningsnivå i befolkningen: 11 prosent

Samlet rammetilskudd til kommunesektoren for 2014 utgjør om lag 122 milliarder kroner. Barnehagedelen utgjør av dette ca. 16 prosent av den samlede kostnadsnøkkel til kommunesektoren. En forutsigbar rammefinansiering har hatt som mål å styrke kommunenes forutsetninger for oppfølging og langsiktig planlegging.

Den økonomiske likebehandlingen av kommunale og ikke-kommunale barnehager bygger på prinsippet om et prosentvis minimumstilskudd fra kommunen til de ikke-kommunale barnehagene. Tilskuddet har økt gradvis de siste årene, og er fra 1. august 2014 på 98 prosent.

Samtidig med at man gikk over til rammefinansiering av barnehagesektoren, trådte Forskrift om likeverdig behandling ved tildeling av offentlige tilskudd i kraft. Reglene skal sikre at de ikke-kommunale barnehagene får offentlige tilskudd likeverdig med de kommunale. Målet med likebehandlingen er høy og likeverdig kvalitet i hele barnehagesektoren.

Sentralt i forskriften står prinsippet om at beregningen av tilskudd til ikke-kommunale barnehager skal ta utgangspunkt i kommunens barnehagebudsjett. Kommunen er forpliktet til å gi både driftstilskudd og kapitaltilskudd. Begge typer tilskudd skal beregnes pr heltidsplass for barn over og under tre år.

I forbindelse med innføring av rammefinansiering ble kommunenes plikt til å gi tilskudd til enhver ny privat barnehage fjernet. Kommunen har dermed fått en langt sterkere mulighet til å styre utviklingen av sektoren, blant annet ut fra lokale behov. I kraft av å være lokal barnehagemyndighet skal kommunen fremdeles godkjenne nye barnehager i henhold til kravene.

3.2 Økonomi knyttet til virksomhet barnehage

All økonomi til barnehager er kommunens ansvar å fordele. Det er i utgangspunktet ikke noen statstilskudd til ordinær drift.

Virksomhetsområde barnehage besørger budsjettfordeling og oppfølging av økonomi til kommunale barnehager, spesialpedagogiske oppfølging, språktilbud til minoritetsspråklige og barnehagetilbud til asylsøkere.

Virksomheten sørger for tilskuddsberegning til ikke-kommunale barnehager, samt kompensasjon til ikke-kommunale barnehager både for redusert foreldrebetaling og lønn til spesialpedagogiske tiltak fattet av kommunen men utført av ikke-kommunalt ansatte.

Virksomhet barnehage besørger også mellomoppgjør mellom kommuner for barn som går i barnehage i andre kommuner enn de er bosatt i.

Budsjett for barnehager 2015

Budsjett 2015	Kroner	Andel
Kommunale barnehager, inkl. foreldrebetaling	101 827 492	35,2 %
Tilskudd til ikke-kommunale barnehager	157 210 603	54,4 %
Spes.ped.tiltak	15 224 379	5,3 %
Asylbarnehage /Minoritetstilbud	637 780	0,2 %
Graderte satser	6 209 326	2,1 %
Søskenmoderasjon	3 294 817	1,1 %
Administrasjon	1 437 371	0,5 %
Mellomoppgjør andre kommuner	3 212 000	1,1 %

*budsjett per januar 2015

Asylbarnehagens/minoritetsspråkliges tilbud synliggjør kun den kommunale andelen – det er ikke inkludert fratrekk for alle tilskudd kommunen mottar til disse tilbudene. Totalt budsjett for tilskudd til disse to barnehagetilbudene utgjør kr. 2,2 millioner i 2015.

Alle andre kostnader, utenom kommunale barnehager og tilskudd til ikke-kommunale barnehager, er til felles benyttelse innenfor virksomhet barnehage. Herunder tilbud til særskilte behov; fysisk og psykiske ulikheter, minoriteter, graderte satser og søskenmoderasjon og mellomoppgjør mellom kommuner.

Budsjett for kommunale barnehager 2015	
Bergeskogen barnehage	9 885 659
Borgejordet barnehage	8 011 168
Helgeroa barnehage	8 137 156
Hovland barnehage	9 892 869
Hovlandbanen barnehage	9 691 325
Hvarnes barnehage	2 706 103
Jegersborg barnehage	4 404 508
Rødbøl barnehage	8 348 896
Sentrumssatelitten barnehage	9 922 018
Solstad barnehage	8 560 602
Tanum kulturbarnehage	8 972 566
Thor Heyerdahl barnebager avd. Nanset	4 887 862
Torstrand barnehage	5 737 187
Tun barnehage	6 359 799
Ulåsen barnehage	8 112 935
Valby barnehage	5 235 364
Varden barnehage	4 617 049
Veldre kulturbarnehage	5 252 534
Sum kommunale barnehager	128 735 600

Vedtatt tilskudd for ikke-kommunale barnehager 2015	
Bakkebygrenda barnehage	3 088 411
Bisjord FUS barnehage	10 428 589
Eventyrskogen barnehage	11 529 861
Gapatrosten barnehage	8 026 536
Gjerstad natur- og gårds barnehage	3 520 495
Guriskogen barnehage	9 773 047
Gøy på landet barnehage	3 950 403
Hakkebakkeskogen barnehage	2 894 125
iFokus Grevle barnehage	8 179 830
iFokus Lysheim barnehage	9 124 496
iFokus Tjølling barnehage	11 822 090
iFokus Torpeløkka barnehage	8 216 777
Kvelde barnehage	6 477 217
Leikvang barnehage	3 513 627
Læringsverkstedet AS avd. Gonveien	10 083 706
Salbutangen FUS barnehage	10 532 897
Sjøparken Kanvas-barnehage	7 819 662
Skattekista barnehage	8 491 837
Trollsteinen barnehage	11 621 547
Villa-Kulla barnehage	2 735 492
Vårtun barnehage	2 782 048
Heffalompen familiebarnehage	963 740
Knøttene familie barnehage	326 795
Lillefot familiebarnehage	1 361 120
Gullskatt åpen barnehage	1 437 359
iFokus Torpeløkka åpen barnehage	373 539
Sum ikke-kommunale barnehager	159 075 247

Det forekommer noen forskjeller mellom vedtatt tilskudd per 5.6.15 og budsjettert tilskudd, grunnet endringer i barnehagene underveis i 2015.

Ikke-kommunale barnehager får sine foreldrebetaling direkte fra foreldrene i tillegg til tilskuddet. Kommunale barnehager har fått budsjettildeling som inkluderer foreldrebetaling.

3.3 Vurdering av Kostra-tallene

Kostra-tallene for 2014 kan for barnehage i Larvik oppsummeres på følgende måte:

- Larvik bruker en mindre andel av sitt driftsbudsjett til tjenesten enn gjennomsnitt for kommunene i gruppe 13.
- Larvik bruker mer ressurser til barnehager enn gjennomsnitt for kommunene i gruppe 13 pr innbygger i barnehagealder. Dette er relatert til andel av 0-åringer i barnehager i Larvik kommune, som er vesentlig høyere enn andre, sammenlignbare, kommuner.
- Barnehagene i Larvik har en lengre åpningstid og et større lekeareal pr barn enn gjennomsnitt for kommunene i gruppe 13.
- Larvik har 95,1 % styrere og pedagogiske ledere med godkjent førskolelærerutdanning.
- Larvik har flest voksne ansatte per barn, i forhold til sammenlignbare kommuner.
- Larvik har redusert antall barn i barnehage med 60 barn fra 2013-2014.

KOSTRA-tallene viser alle kostnader ved barnehagene i Larvik. Det vil si driftsutgifter til de kommunale barnehagene, felleskostnader som midler til spesialpedagogiske tiltak, og overføringene til de ikke-kommunale barnehagene. KOSTRA-tallene legger til grunn funksjonene 201 (Førskole), 211 (Styrket tilbud til førskolebarn), og 221 (Førskolelokaler og skyss).

En markant forskjell mellom Larvik kommune og kostragruppe 13, er andelen nullåringer med plass i barnehage. I kostragruppe 13 er dette 4,7 % mot Larvik kommune hvor 9,1 % av nullåringene har barnehageplass, tallene er hentet fra 2014. I tillegg til at dette er kostnadsdrivende kan det være et uttrykk for at vi har for god kapasitet på barnehageplasser.

Et annet forhold som kan ha betydning er dekningsgraden på tilskudd til ikke-kommunale barnehager. Når ny finansieringsordning trådte i kraft 01.01.11 skulle tilskuddet utgjøre minst 88 % av hva tilsvarende kommunale barnehager i gjennomsnitt mottok per heltidsplass. I Larvik kommune hadde flere av de store ikke-kommunale barnehagene allerede tilskudd med 100 % dekning. I følge Rundskriv F-14/2010 at skulle ingen ha lavere dekningsgrad enn de hadde i 2010. Dette kan være en av årsakene til at Larvik i gjennomsnitt ligger høyere på overføringer til ikke-kommunale barnehager enn kommuner i kostragruppe 13.

Et tredje forhold som er viktig å ta hensyn til i barnehagebruksplanen er at Larvik har større lekeareal pr barn enn sammenlignbare kommuner. Det indikerer at det er ledig kapasitet i flere av våre barnehager. Det er også med på å heve kostnadsnivået i forhold til andre i kommunegruppe 13.

3.4 Ansvar og oppgaver

Kunnskapsdepartementet har overført oppgaver til Utdanningsdirektoratet innenfor områdene:

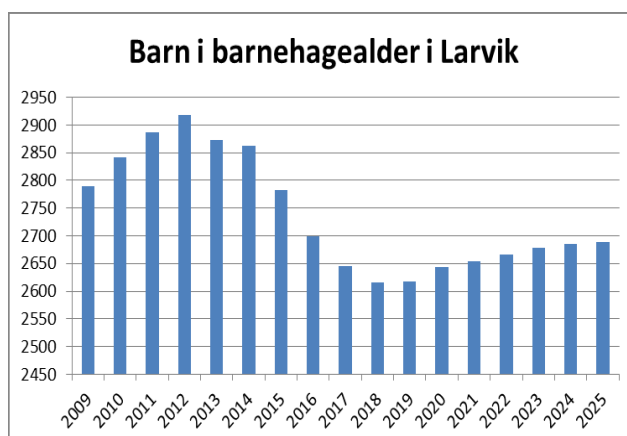
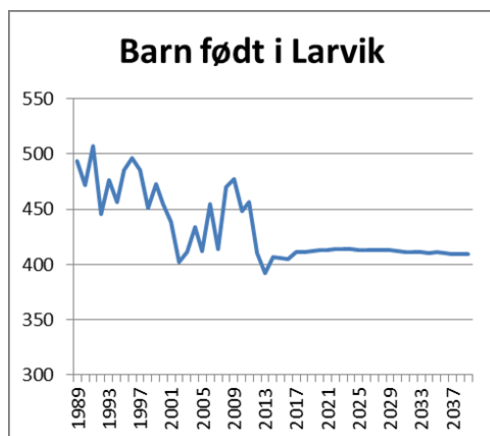

- dokumentasjon og analyse av tilstanden i barnehagene
- kvalitets- og kompetanseutvikling for barnehagesektoren
- tilskudds- og regelverksforvaltning
- tilsynsoppgaver
- veiledning til sektoren

Fylkesmannen iverksetter barnehagepolitikken gjennom forvaltning av statlige tilskudd, oppgaver etter barnehageloven og veiledning av kommuner. Fylkesmannen koordinerer og initierer til utviklingsarbeid i kommuner og barnehager.

Kommunene som barnehagemyndighet har ansvar for godkjenning av og tilsyn med barnehagene i kommunen, både private og kommunale. Alle barnehager skal være godkjent før virksomhetene settes i gang. Kommunen skal følge med i at virksomheten drives innenfor rammene av godkjenningen, at barnehagens vedtekter ikke er i strid med loven og at innholdet er i samsvar med lov og rammeplan. Tilsynet innebærer også et aktivt veiledningsansvar. Det er kommunen som skal sørge for at alle godkjente barnehager i kommunen mottar offentlig tilskudd på en samlet sett likeverdig måte. Kommunen skal dekke kostnader til ordinær drift i barnehagene som ikke dekkes av andre offentlige tilskudd og foreldrebetaling.

4. Befolkningsutviklingen

*befolkningstall og fødselstall etter 2014 er prognoser fra SSB, med utgangspunkt i middels nasjonal vekst.

4.1 Prognoser for barnetallsutviklingen

Befolkningsprognose fra Statistisk sentralbyrå (SSB) gir en indikator på forventet endring i fødselstall. Larvik kommune benytter middels nasjonal vekst for fremskrevet fødselstall.

Statistisk sentralbyrå										
Tabell 07459 fra ssb.no per 19.05.15 gir følgende barn fordelt på alder i Larvik kommune per 1.1 i angitt år.										
		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	
	0 år	414	470	477	448	456	410	392	374	
	1 år	480	433	495	490	478	468	424	402	
	2 år	452	490	439	512	505	488	474	440	
	3 år	454	461	500	454	515	524	500	486	
	4 år	461	466	461	504	453	527	532	509	
	5 år	440	469	470	479	511	456	540	550	
	6 år	476	447	473	485	473	514	462	542	
Tabell 10213 fra ssb.no per 19.05.15 gir følgende prognose for barnetall i Larvik kommune:										
		2015	2016	2017	2018	2019	2020			
	0 år	407	406	405	411	411	412			
	1 år	408	423	421	422	428	429			
	2 år	437	418	434	433	434	441			
	3 år	484	446	430	445	444	445			
	4 år	509	492	456	440	454	454			
	5 år	538	515	499	464	447	462			
	6 år	548	546	523	507	472	455			

Det er stor forskjell mellom kullene som nå starter på skolen, og de som er kommet i barnehagealder.

I henhold til befolkningsprognose, med middels nasjonal vekst, vil barnehagekullene stabilisere seg på sikt:

Dvs. barn født per årstall:							Prognose, Middels nasjonal vekst				
2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
540	532	500	474	424	392	374	407	406	405	411	411
Differanser fra kullet som er skolestartere, til kullet som er barnehagestartere:											
-148	-158	-93	-68	-19	19	37					

Det tilsier at barna født i 2008, som gikk ut av barnehager i Larvik kommune våren 2014, er 148 flere barn enn barn født 2013, som er barna som har startet eller kan starte i barnehager høsten 2014.

Det samme kan skje i 2015, da vil barnekullet som går ut fra barnehagene våren 2015, være 158 flere barn, enn barna som kan søke seg inn i barnehagene høsten 2015.

I 2016 vil det ytterligere reduseres med 93 barn i barnekullene, og i 2017 vil 68 færre barn være i kullet som kommer inn i barnehagene, i motsetning til kullet som starter på skolen.

Dette er kun prognose på endringer i barnekullene. Tallene er ikke per dags dato kjent, og kan endre seg. Vi ser likevel at trenden stemmer, at det er nedadgående antall barn til barnehager fra barnehagestart 2014/2015 og videre til 2015/2016.

Prognosen tilsier at trenden da vil flate ut, slik at ikke forskjellene mellom barnekullene vil være så dramatiske. Det er likevel viktig å merke seg at tidligere befolkningsprognoser for Larvik har vært noe mer positiv, enn hva som har blitt realitetene. Dermed kan endringen i barnekullene være større enn det disse prognosene tilsier.

4.2 Barnehager fordelt på geografiske områder

Område	Barnehage	Barn født 2000 - 2003	Barn født 2010 - 2013	End ring	Ikke-kommunal/kommunal
Larvik sentrum -Torstrand -Byskogen	Jegersborg Villa-Kulla Torstrand Hakkebakkeskogen Bakkebygrenda Ulåsen	253	312	+59	Kommunal Ikke-kommunal Kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Kommunal
Hovland	Borgejordet Gapatrosten Hovlandbanen Hovland Sentrumssatellitten Thor Heyerdahl Trollsteinen Knøttene familie bh	329	261	-68	Kommunal Ikke-kommunal Kommunal Kommunal Kommunal Kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal
Tjodalyng -Østre Halsen -Gon -Valby -Tjølling	Bergeskogen Bisjord FUS Gjerstad Gonveien Guriskogen Valby I Fokus Tjølling Salbutangen FUS	502	428	-77	Kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal
Lågendalen	Hvarnes Kvelde Tun Sundet familie bh	152	148	-4	Kommunal Ikke-kommunal Kommunal Kommunal
Verningen	Rødbøl	72	98	+26	Kommunal
Stavern	Gøy på landet iFokus Lysheim iFokus Grevle Sjøparken Kanvas Solstad Varden	313	206	-107	Ikke-kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Kommunal Kommunal
Helgeroa	Helgeroa iFokus Torpeløkka Vårtun	136	125	-11	Kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal
Sky	Eventyrskogen Leikvang Skattekista Tanum Veldre	221	188	-33	Ikke-kommunal Ikke-kommunal Ikke-kommunal Kommunal Kommunal

Med utgangspunkt i denne tabellen kan det sies noe generelt om barnehagestruktur i enkelte områder. Sammen med erfaring gjennom de siste årenes opptak, kan dette være med på å

gi grunnlag for endringer i nåværende barnehagestruktur. Videre skal det tas hensyn til RPBA med den retning det gir i forhold til fortetting og opprettholdelse av tettsteder som Kvelde, Helgeroa og Tjodalyng.

Larvik sentrum har hatt en økning i antall barn innenfor de siste ti årene. Det er noen barnehager i dette området som kan være viktig å beholde med tanke på nærhet til brukere uten bil. Imidlertid så er bussforbindelsen god opp mot Hovland / Nordbyen og Hovland området ligger sentralt i forhold til de som skal kjøre til arbeid.

Ses Sentrum og Hovland som et område er det i dette området mange barnehageplasser mest fordi plassene i leide bygg er her. Det framkommer også av denne oversikten av området har en stabil befolknings vekst.

I Tjølling / Østre Halsen området er det stor nedgang i barn. Det er få kommunale barnehager i dette området. Bergeskogen idrettsbarnehage og Valby barnehage er barnehager med mange søkere. Det er mange store forholdsvis nye ikke-kommunale barnehager i Tjølling området.

Lågendalen har en stabil befolkningsvekst til tross for nedgang mange andre steder i kommunen. Kvelde er et område i RPBA det skal satses på. Inneværende år er det flere søkere enn det er plasser til i dette området

Verningen har kun en barnehage, med mer industriutvikling i området kan den vurderes utvidet.

Stavern området viser en markert nedgang i antall barn gjennom de siste ti år. Dette er også erfaringen i forhold til å fylle opp barnehagene. Det er kun to kommunale barnehager i området og det må her vurderes å gjøre konkrete endringer. Flere av barnehagene er godkjent for flere barn enn de på dette tidspunktet har.

Helgeroa området har en noe nedgang i befolkningsveksten, men det er ikke grunnlag for å gjøre store endringer på nåværende tidspunkt.

Sky området har godt med barnehageplasser. Det er både kommunale og ikke kommunale barnehager i området. Det er forholdsvis stor nedgang på barn i Sky /Tanum område. Tanum barnehage har ledig kapasitet og det bør vurderes å gjøre strukturelle endringer i dette området. Når Martineåsen blir utbygd kan det være behov for en ny barnehage i området.

5. Kvalitet i barnehage

Kommuneplanens samfunnsdel 2012-2020 inneholder følgende mål:

«SAMFUNNSMÅL 3:

Et like verdig liv for alle

Kjennetegn:

- Barnehagene og skolene i Larvik har et godt læringsmiljø som vektlegger relasjoner, sosial kompetanse og gode læringsresultat.
- Larvik fremstår som et interkulturelt samfunn.»

Barnehagene i Larvik skal fremstå som gode, trygge og omsorgsfulle arenaer for barns sosiale og faglige læring og utvikling. Barnas primære behov i barnehagen er omsorg, trygghet, respekt og tilhørighet, og sammen har personalet ansvaret for å bidra til at barna får dekket de grunnleggende behovene.

Det er viktig for barnas utvikling og trivsel at hele personalet bidrar og samarbeider om å utvikle barnehager med høy kvalitet. Kommunen implementerer HEL ART i alle barnehager og i dette arbeidet er det et spesielt fokus på at alle voksne fremstår på en helhetlig og konsekvent måte. Målet med Hel Art i barnehagen er å utvikle de voksnes relasjonskompetanse og at de sammen fremstår som gode rollemodeller for barn. De voksne må kommunisere felles, tydelige og forståelige regler og grenser til barna og hele personalet må følge dette lojalt opp dette Det er viktig å utvikle barns sosiale kompetanse, medvirkning

og relasjonskompetanse. Forståelse for sosiale forhold og mestring av sosiale ferdigheter krever erfaring med og deltakelse i fellesskapet. Barn trenger å inngå i stimulerende samspill for å utvikle seg optimalt.

Forebyggende arbeid mot mobbing starter i barnehagen. Derfor er det viktig at personalet gjennom holdningsskapende arbeid og konkret handling skaper et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing. Barns trivsel er de voksnes ansvar og rammeplanen for

barnehagen uttrykker at barnehagen har en samfunnsoppgave i «tidlig forebygging av diskriminering og mobbing».

Planen Kvalitet i barnehage vil bli utarbeidet i 2015 og planenes intensjon er å skape kvalitativt gode barnehager som fremmer barns helse, trivsel, læring og utvikling. Planen vil følge opp arbeidet som er gjort i Kvalitet i Oppvekst og sikre gode overganger mellom barnehage og skole og et helhetlig læringssyn. I tillegg vil rammeplanens føringer om innhold og sju fagområder legges til grunn for planen.

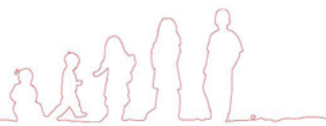
De sju fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknikk
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

I dag går nesten alle barn i barnehage. Det betyr at barnehagen er en svært viktig del av oppvekst i kommunen. Barnehagen er en viktig arena for å arbeide med læring, forebyggende og helsefremmende tiltak, og sosial inkludering.

I Stortingsmelding nr 41, Kvalitet i barnehagen (2008-2009), Stortingsmelding nr 18, Læring og fellesskap, Tidlig innsats for bedre læring og utvikling (2010-2011) og NOU 2012:1 Til barnas beste, går det frem at Regjeringen har som hovedmål å sikre likeverdig og høy kvalitet i alle barnehager. Barnehagetilbudet skal tilrettelegges slik at alle barn får et godt omsorgs- og læringsmiljø, som fremmer barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av

egenverd. Alle barn representerer, i likhet med samfunnet forøvrig, et stort mangfold av individer med ulik bakgrunn. Et slikt mangfold må sees på som en ressurs og en positiv utfordring for barnehagen.

Barnehagens samfunnsmandat er omfattende, og kvalitet er et begrep som vanskelig lar seg fange i en enkelt og entydig definisjon. Vesentlige sider av kvaliteten i barnehagen er vanskelige å måle, men må bedømmes ut i fra for eksempel barnets uttrykk for trivsel og mistriksel. Kvaliteten på tilbudet som gis i barnehagen er avgjørende for de resultatene som oppnås.

5.1 Strukturell kvalitet

Strukturell kvalitet handler om ulike organisatoriske rammer og faktorer styrt av lover og forskrifter. NOU 2012:1 Til barnas beste, kapittel 5 «Kvalitet i barnehagen» og kapittel 16 «Kvalitetssikrende bestemmelser i barnehagen» drøfter begrepet kvalitet.

5.1.1. Personalet

NOU 2012:1 går i likhet med Stortingsmelding 41 langt i å lovfeste antall ansatte og hvilke faglige kvalifikasjoner som skal finnes i personalgruppen når den på s. 22 sier: Personalets faglige og personlige kompetanse er barnehagens viktigste ressurs og en forutsetning for at barnehagen skal være en god arena for omsorg, lek, læring og sosial utjevning. I forslag til ny barnehagelov § 32 heter det: Bemanningen må være tilstrekkelig til at personale kan drive en god pedagogisk virksomhet... Dette utdypes i et forslag som sier noe om forholdet barn pr. ansatt, antall barn pr. barnehagelærer, og at minst 25 % av barnehagens ansatte skal være barne- og ungdomsarbeidere

I Lov om Barnehager er det pedagognorm og arealnorm som gjelder, for øvrig så heter det tilstrekkelig bemanning.

Barn > 3 år, 5kvm pr barn, en pedagog pr 9 barn,

Barn < 3 år, 4 kvm pr barn, en pedagog pr 18 barn

I tillegg skal det være tilstrekkelig bemanning.

Uteareal skal være om lag 6 ganger så stort som netto leke – og oppholdsareal inne. (NOU s. 364)

5.1.2. Barnegruppens størrelse

NOU 2012:1 gjør i kapittel 5 og 16 en grundig drøfting av størrelsen på barnegruppene, og ser dette mot voksentetthet og kvalitetsbegrepet. Forskning sier at flere voksne i en større barnegruppe ikke nødvendigvis gir bedre effekt. Samtidig vektlegges betydningen av at i en større gruppe vil det finnes flere muligheter for at barn kan finne andre barn som de kan skape relasjoner til. Dette fremmer barnets sosiale utvikling (s 59).

I forslag til ny lov § 33 Barnegruppen, legges det vekt på at barn har rett til å tilhøre en barnegruppe i barnehagen og at organiseringen må ivareta barnas behov for forutsigbarhet og tilhørighet til en barnegruppe og tilknytning til voksne.

5.2 Barnehager er viktig i barns oppvekst

Barnehager har en viktig rolle som oppvekst- og læringsarena for barn under opplæringspliktig alder. Barnehagen skal støtte barns utvikling ut fra deres egne forutsetninger og gi det enkelte barn og barnegruppen utfordringer. Den skal gi et individuelt tilpasset og likeverdig tilbud og bidra til en meningsfull oppvekst uansett funksjonsnivå, bosted, sosial-, kulturell- og etnisk- bakgrunn.

Barnehagen som pedagogisk virksomhet, har sin egenart og sine tradisjoner som må ivaretas samtidig som barnehagen ses i sammenheng med skolens virksomhet. Barnehagene gir barn språklige og sosiale ferdigheter som de drar nytte av på skolen.

Larvik er ingen storby i tradisjonell forstand, men fattigdomsproblematikk som finnes i storbyer kan i en viss grad gjenfinnes her. Det kan av den grunn være viktig at kommunen har sentrumsnære barnehager som ligger i gåavstand fra boligene.

Minoritetsspråklige barns deltakelse i barnehagen har betydning for språkutviklingen. Organiserte språkstimuleringstiltak forutsetter deltakelse gjennom barnehage eller eventuell annen organisert aktivitet. Uformell læring av norsk språk gjennom lek og samvær med andre barn skjer for mange minoritetsspråklige barn ofte i barnehage. Å sikre barns deltakelse i barnehage er nødvendig for at de gjennom barnehagens pedagogiske tilbud skal kunne få utnyttet sitt potensial for språkutvikling på en god måte.

Et ønske om at barna skal lære sitt morsmål først har vært regnet som en årsak til senere barnehagestart blant minoritetsspråklige barn.

Barn med innvandrerbakgrunn har 20 % lavere barnehagedeltakelse enn barn uten innvandrerbakgrunn. Lavere deltakelse i barnehage blant minoritetsspråklige kan ha ulike årsaker. Økonomi, geografisk avstand mellom hjem og barnehage og manglende kjennskap til hva en barnehage er har vært trukket frem for å forklare en lavere deltakelse (Bogen og Reegård 2009; Djuve og Pettersen 1998; Gautun 2007; Kavli 2001). Det kan tyde på at økonomi er en vesentlig faktor for graden av barnehagedeltakelse hos familier med sosioøkonomiske utfordringer.

5.3 Spesialpedagogisk hjelp og andre støttetiltak til barn under opplæringspliktig alder med nedsatt funksjonsevne

Barnehagelovens § 13 gir barn som etter en sakkyndig vurdering har nedsatt funksjonsevne, rett til prioritet ved opptak i barnehage. Barnehagen sees på som et egnet sted til å inkludere og gi utviklingsmuligheter til denne gruppen.

Barn med nedsatt funksjonsevne er en sammensatt gruppe. Det dreier seg om barn som har skade eller avvik i sosiale, kognitive, psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner. Det er derfor viktig at disse barna får tidlig og riktig hjelp tilpasset sitt behov slik at de får optimale utviklingsmuligheter.

Figuren over illustrerer systematikken i arbeidet. Barnehagene har et samarbeid med familie senterne om barn som trenger ekstra tiltak.

6. Barnehagestrukturens utfordringer

- Larvik kommune må til enhver tid ha full barnehagedekning
- Det er i dag for mange barnehageplasser i forhold til antall barn som søker plass
- Mange av kommunens barnehager er i gamle og lite fleksible bygninger
- Mange av kommunens barnehageplasser er i innleide bygg på leid grunn

6.1 Vurdering

Larvik kommune har pr definisjon full barnehagedekning. Det vil si at alle som fyller 1 år innen utgangen av august, som søker barnehageplass innen fristen 1. mars og som ønsker plass inneværende år, får et tilbud om barnehageplass. I Larvik kommune har en stor andel av nullåringene barnehageplass. KOSTRA-tall for 2014 viser at de utgjør 9,1 % av alle barn i barnehagene. Dette sier noe om at Larvik kommune har kapasitet til å gi plass til barn uten rettighet. Det tyder på at vi har overkapasitet på antall barnehageplasser. Både kommunale og ikke-kommunale barnehager tilbyr barnehageplass til barn uten rett.

En må til enhver tid ha mest mulig korrekt nivå på barnehageplasser i forhold til etterspørsel. Dette er spesielt vanskelig i barnehagefeltet fordi de barna man planlegger for fremdeles ikke er født. Når vi planlegger fremtidig nivå på plasser må kommunen bygge på prognoser. Antall fødte de siste tre årene har vært lavere enn SSB befolkningsprognose har anslått. Reduserer vi med for mange plasser kan vi risikere å ikke ha full barnehagedekning. Vi må også ha en buffer i tilfelle noen ikke-kommunale barnehager ønsker å avslutte sin barnehagedrift. Nedgang i barnetallet i Larvik har også fått konsekvenser for de ikke-kommunale barnehagene. Fra 2013 -2014 ble barnetallet i de ikke-kommunale barnehagene redusert med 37 barn.

Den viktigste bufferen kommunen har for å ivareta full barnehagedekning er å si nei til barn uten rettighet.

Mange av kommunens barnehager er små og lite kostnadseffektive. De første barnehagene Jegersborg, Ulåsen og Hovland (nedlagt og flyttet til Hovlandbanen) ble bygd på 1970 tallet. Vedlikeholdsetterslepet er stort på flere av de eldste barnehagene. Bygningene er også lite egnet i forhold til krav om ventilasjon, personalfasiliteter og mulighet til å ta inn flere barn på avdeling.

Alle barn skal ha et barnehagetilbud i bygg med tilfredsstillende inne - og utemiljø, i henhold til «Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler». Det er vanskelig å oppfylle Arbeidsmiljølovens krav i noen av de eksisterende kommunale barnehagene. De aller fleste er av eldre dato og trenger omfattende fornyelse. Dette betyr at noen av kommunens barnehager foreslås flyttet eller omdisponert i denne planen.

Planen legger opp til en ny barnehagestandard som har:

- Plass til minimum 70 barn
- Lave driftskostnader – moderne og oppgraderte bygg
- Fleksibel utnyttelse av rom og personale

Det er i dag 12 midlertidige avdelinger lokalisert i tre barnehager inne på Hovlandbanens område. Disse tre barnehagene gir plass til ca.180 barn. Det er Hovlandbanen barnehage, Hovland barnehage og Sentrumssatellitten barnehage med 4 avdelinger hver. Dette er ordinære barnehageplasser, men de er i leide lokaler på leid grunn. Leieavtalene er forlenget, men grunneier har andre planer for området i fremtiden. Derfor er det viktig at man

så raskt som mulig kan erstatte disse plassene i permanente barnehagebygg. Dette er ivare tatt i planen.

Det vil også gi en økonomisk uttelling å flytte barnehagene til bygg vi selv investerer i og eier. Leiekostnadene til de tre barnehagene var i 2014 kr. 4.244.747.

Planen legger opp til nye investeringskostnader. Det er store investeringer knyttet opp både til Torstvedt barnehage, Byskogen barnehage og ny Tun barnehage som blir foreslått i planen.

7. Planens mål og ambisjonsnivå

Larvik kommune skal ha:

- Et nivå på barnehageplasser som er i samsvar med det antall barn som det søkes plass for
- Barnehagelokaler i kommunalt eide barnehagebygg
- Kostnadseffektive og oppgraderte barnehager
- Attraktive barnehager med god kvalitet på tjenestene
- Virksomhet som drives i tråd med lov og rammeplan
- Ansatte med fagutdanning
- Rammeplanens føringer for arbeid med lek, læring og danning ivaretas
- Rammeplanens føringer for arbeid med fagområdene ivaretas
- Likestilling, mangfold og innovasjon vektlegges
- Alle barn og foreldre opplever seg inkludert og delaktig

8. Følgende strukturtiltak foreslås for å møte utfordringene

For å skape god, robust og effektiv barnehagedrift foreslås følgende 5 strukturtiltak

- Torstvedt barnehage
- Byskogen barnehage
- Tun/ Hvarnes barnehage
- Veldre/ Tanum barnehage
- Varden barnehage

8.1 Torstvedt barnehage

Torstvedt barnehage bygges sammen med Torstvedt skole, familiesenter og idrettshall. Barnehagen vil stå ferdig til barnehageårets oppstart august 2016. Barnehagen vil ha 6 utvidede avdelinger, med ca 114 barn. Fordelingen mellom store og små barn vil være avgjørende for hvor mange barn det vil være plass til.

Når barnehagen står ferdig vil to av barnehagene i de leide lokalene på Hovlandbanen avvikles. Hovland barnehage og Hovlandbanen barnehage blir samlokalisert i Torstvedt barnehage.

8.1.1 Barnetall per 15.12.14

	Små barn	Store barn	Sum barn
Dagens barnehage			
Hovland barnehage	21	47	68
Hovlandbanen barnehage	17	53	70
Sum antall barn	38	100	138

8.1.2 Økonomisk vurdering

Dersom en legger dagens økonomiske tildelingsmodell til grunn vil ny barnehage på Torstvedt få følgende økonomitildeling til drift:

Tiltak 8.1					
Ny barnehage: Torstvedt barnehage					
Navn barnehage	Tiltak	Små barn	Store barn	Sum barn	Budsjett*
Torstvedt barnehage	Nybygg	42	72	114	14 922 713
Hovland barnehage	Legges ned	21	47	68	-9 834 376
Hovlandbanen barnehage	Legges ned	17	53	70	-10 109 758
<i>Barn ut av kommunale barnehager</i>		4	-28	-24	
Differanse driftskostnad kommunal barnehage					-5 021 421

Barnehagen på Torstvedt har en kostnadsramme på 52 418 545 kroner. Utbyggingen er finansiert i økonomiplanen og trenger ingen ny økonomi til investering. Beregnet innsparing på drift er kr 5.021.421 ut i fra dagens økonomiske tildelingsmodell, herunder innsparing på ekstern leie pålydende kr 2,9 millioner hvert år.

8.1.3 Vurdering

Torstvedt barnehage vil erstatte Hovland barnehage og Hovlandbanen barnehage to barnehager som har fungert i leide lokaler på leid grunn på Hovlandbanen. Leieutgifter til de to barnehagene på Hovlandbanen utgjør kr. 3 millioner per år.

Hovlandbanen barnehage har leid på Hovlandbanen siden 2006, den ble opprettet for å oppfylle kravet til full barnehagedekning. Hovland barnehage ble i 2000 stengt av helsemyndighetene og fikk nye midlertidige lokaler på Hovlandbanen.

Eiere av grunnen barnehagene står på har opplyst at de har egne utbyggingsplaner for området. Dette skaper usikkerhet for ansatte og foresatte. Alle barn, foresatte og barnehageansatte har godt av forutsigbarhet og at barnehagene er i permanente lokaler.

Torstvedt barnehage blir samlokalisert med ny Torstvedt skole, familiesenter og idrettshall i naturskjønne omgivelser på Torstvedt. Barnehagen vil ligge skjermet for trafikk, nær Vestmarka og med flotte turområder tett inntil barnehagen.

Barnehagen blir en 6 avdelingsbarnehage med utvidede avdelinger i et moderne og fleksibelt barnehagebygg. Barnehagen blir på ett plan, med tre desentraliserte innganger og med fire fellesrom til diverse aktiviteter /verksteder i tillegg til avdelingene.

8.2 Byskogen barnehage

Fraflyttede Byskogen skole foreslås bygd om til barnehage med 8 avdelinger.

Under behandlingen av Barnehagebruksplanen 2011-2013 ble følgende vedtak fattet: «Byskogen skole bygges om til en 6 – 8 avdelings barnehage. Oppstart våren 2014.

Parallelt med etablering av barnehage på Byskogen skole iverksettes tiltak som sikrer skolebarn en trygg skolevei.»

Ny barnehage på Byskogen skole vil erstatte Ulåsen barnehage som har store bygningsmessige utfordringer, Sentrumssatelitten barnehage som er den tredje barnehagen i leide lokaler på Hovlandbanen og Thor Heyerdahl barnehage på Nanset.

8.2.1 Barnetall per 15.12.14

Dagens barnehage	Små barn	Store barn	Sum barn
Sentrumssatelitten barnehage	20	42	62
Thor Heyerdahl barnehage	10	32	42
Ulåsen barnehage	23	41	64
Sum antall barn	53	115	168

8.2.2 Økonomisk vurdering

Dersom en legger dagens økonomiske tildelingsmodell til grunn vil ny barnehage på Byskogen få følgende økonomitildeling til drift:

Tiltak 8.2						
Ny barnehage: Byskogen barnehage						
Navn barnehage	Tiltak	Små barn	Store barn	Sum barn	Budsjett*	
Byskogen barnehage	Nybygg	46	78	124	16 168 763	
Sentrumssatelitten barnehage	Legges ned	20	42	62	-9 299 516	
Thor Heyerdahl barnehage	Legges ned	10	32	42	-5 114 791	
Ulåsen barnehage	Legges ned	23	41	64	-8 415 025	
<i>Barn ut av kommunale barnehager</i>		-7	-37	-44		
Differanse driftskostnad kommunal barnehage					-6 660 568	

Barnehagen på Byskogen har en kostnadsramme på 46 266 651 kroner (inkludert riving av arealer)

Beregnet innsparing på drift er kr 6.660.568 ut i fra dagens økonomiske tildelingsmodell, herunder innsparte husleieutgifter på kr 1,4 millioner til Sentrumssatelitten barnehage. Det vil også bli frigitt to kommunale bygg. Ulåsen barnehage og Thor Heyerdahl barnehage.

Dersom Byskogen skole ikke blir realisert, vil kostnader til en totalrehabilitering av Ulåsen være nødvendig.

8.2.3 Vurdering

Ny barnehage på Byskogen skole vil erstatte Thor Heyerdahl barnehage, Ulåsen barnehage og Sentrumssatelitten barnehage på Hovlandbanen. Ulåsen barnehage som foreslås flyttet til Byskogen skole har svært store bygningsmessige utfordringer. Dette har vært kjent i flere år og etter tilsyn fra helsesjefen har det blitt gjort enkle utbedringer. Barnehagen ble bygd i 1975 og har hverken rom til personalfasiliteter som arbeidsrom, personaltoaletter, personalparkering og det er heller ikke tilfredsstillende område til parkering for foreldre ved levering og henting av barn.

Helsesjefen har varslet at det innen kort tid vil være behov for en totalrehabilitering av barnehagen, dersom den ikke blir flyttet inn i Byskogen skole. I dag ligger den kun to hundre

meter fra skolen. Ulåsen foreslås derfor i sin helhet flyttet inn i ny barnehage på Byskogen skole.

Sentrumssatellitten barnehage ligger på Hovlandbanen og holder til i midlertidige leide lokaler. Leieutgifter til Sentrumssatellitten barnehage på Hovlandbanen utgjør nå ca 1,4 millioner kr. per år.

Kommunen kan ikke fortsette med midlertidige lokaler på leid grunn. Både fordi det er svært kostbart og fordi det er en usikkerhet rundt når grunneier kan si opp leieforholdet.

Barnehagen foreslås derfor flyttet til Byskogen skole.

Thor Heyerdahl barnehage som ligger på Nanset er en liten barnehage med et stort vedlikeholdsbehov. Barnehagen har fra høsten 2015, 35 barn.

Thor Heyerdahl barnehage er en barnehage som tidligere har ligget både i AOK og i Larvik Læringssenter. Til å begynne med het barnehagen Globus barnehage og var en mottaksbarnehage for minoritetsspråklige barn. De siste årene da barnehagen lå i Larvik Læringssenter ble den omgjort til en ordinær barnehage. Allikevel er det i dag ca 70 % minoritetsspråklige barn i barnehagen. Fra et faglig ståsted er dette en så høy prosentandel at det kan være til hinder for en god inkludering.

En sammenslåing med Ulåsen og Sentrumssatellitten vil skape et større barnemiljø som på en bedre måte kan legge forholdene til rette for god inkludering, språkutvikling og fellesskap.

Deler av tidligere Byskogen skole blir ombygget til en ny 8 avdelings barnehage.

Området oppfattes generelt å inneholde kvaliteter egnet til denne type formålsbygg, det er solrikt, utsikt til sjøen, stor tomt med utviklingsmuligheter og omkringliggende fredet bøkeskog egnet til uteaktiviteter mot vest. Området er ikke detaljregulert kun avsatt til offentlig formål i kommuneplanens arealdel.

Bygningsmassen består i dag av flere adskilte bygninger, men rehabilitering/ombygging til barnehage er konsentrert om opprinnelig hoveddel liggende mot øst og ny fløy mot sør, øvrig bygningsmasse planlegges fjernet. Ønskes rehabilitert/ombygget arealer er vurdert å være i en slik konstruktiv tilstand at rehabilitering er forsvarlig.

Byskogen skole vil bli en ny og oppgradert barnehage for barn, foreldre og ansatte. Den ligger tett inn til lille Bøkeskogen med trafiksikre og naturnære lekeområder. Barnehagen vil ha gode kommunikasjonsforbindelser, med hyppige bussforbindelser både fra Torstrand, sentrum og Nanset/ Hovland.

I tillegg vil et tomt bygg bli tatt i bruk og rehabilitert, noe som vil være positivt for nærmiljøet.

8.3 Tun barnehage og Hvarnes barnehage

Hvarnes barnehage er en utvidet en avdelings barnehage. Barnehagen leier lokaler av Hvarnes idrettslag og har 21 barn.

Barnehagen blir foreslått organisert som en avdeling (satellitt) av Tun barnehage i Kvelde fra 01.08.2016. Videre foreslås den flyttet til Tun barnehage i Kvelde når ny barnehage eventuelt er ferdigstilt i 2019.

Det foreslås derfor å bygge en ny og utvidet barnehage i Kvelde med plass til 84 barn. Det vil si at det blir plass til 10 barn flere enn det er i Tun og Hvarnes barnehager i dag. Det vil ikke være noen direkte økonomisk gevinst i å slå sammen de to barnehagene, men det vil bli et større barnehagefaglig miljø og et større pedagogisk mangfold.

8.3.1 Barnetall per 15.12.14

Dagens barnehage	Små barn	Store barn	Sum barn
Hvarnes barnehage	10	11	21
Tun barnehage	14	39	53
Sum antall barn	24	50	74

8.3.2 Økonomisk vurdering

Dersom en legger dagens økonomiske tildelingsmodell til grunn vil ny barnehage på Tun få følgende økonomitildeling til drift:

Tiltak 8.3						
Bygge ny Tun barnehage						
Navn barnehage	Tiltak	Små barn	Store barn	Sum barn	Budsjett*	
Tun barnehage	NY	27	57	84	10 958 009	
Hvarnes barnehage	Satellitt	10	11	21	-3 084 277	
Tun barnehage	Dagens	14	39	53	-6 738 517	
<i>Barn ut av kommunale barnehager</i>		3	7	10		
Differanse driftskostnad kommunal barnehage					1 135 215	

Budsjettpris 37 174 555,- inkl.mva

Tun barnehages pris er basert på samme forhandstall som Torstvedt hvor totalt areal behov er ca 10,7 m2 pr.barn

Det er viktig her å merke seg at barnehagen foreslås utvidet fra 74 til 84 plasser, derfor en økning i driftsrammen. Ny barnehage på Tun ligger ikke inne i økonomiplanen. Det er heller ikke laget et forprosjekt på barnehagen som har en anslått byggekostnad ut i fra m2 prisen på Torstvedt barnehage på i 2015 kroner.

Leieutgifter for Hvarnes barnehage var i 2014 kr. 177.200 inkludert renhold. I 2015 er renholdet tatt ut av leieavtalen og overført til LKE. Barnehagens utgifter er de samme, men leieutgiftene er i 2015

Et vedtak i barnehagebruksplanen om ny barnehage på Tun, må vurderes fortløpende i forhold til barnetallsutviklingen i området, og vil følges opp av egen sak i perioden.

8.3.3 Vurdering

Etter siste omorganisering ble den gamle oppvekstmodellen oppløst og skole og barnehage ble delt opp i hvert sitt virksomhetsområde. Hvarnes skole og barnehage er fremdeles organisert sammen slik den var i tidligere RE-ledermodell med felles rektor og styrer.

Det er en utfordring i ny politisk vedtatt modell. Rektor/styrer har da to overordnede ledere og må forholde seg til to møtevirksomheter, virksomhetsplaner og førende planer.

Enheten er ikke økonomisk bærekraftig, det vil si at barnehagen ikke klarer å holde sin budsjetttramme med den samme tildelingsmodell som de andre barnehagene i kommunen har. Dette skyldes det lave barnetallet.

Hvarnes barnehage vil også bli en del av et større barnehagefaglig miljø dersom den blir en avdeling under Tun barnehage evt. ved fremtidig samlokalisering.

Tun barnehage kan i dag ikke ta imot alle barna som søker dit. De som får avslag får stort sett tilbud om plass på Rødbøl eller i Hovland/Nanset område.

I reguleringsplan for området Kvelde er det foreslått tomt til ny barnehage i skolens nærområde. Den eksisterende barnehagen ligger tett på veier, parkeringsplasser og i et område som er regulert til industri. Kvelde er et satsningsområde i RPBA (Regional plan for bærekraftig arealbruk) og det er flere nyetableringer i området. Det er relativ stor pågang av barn som ønsker barnehageplasser i dette området. Tanum barnehage og Kvelde barnehage, som er en ikke-kommunal barnehage, er to barnehager som i dag må si nei til søkere.

8.4 Veldre barnehage

Veldre barnehage foreslås samlokalisert med Tanum barnehage fra høsten 2016.

Barnehagen ligger i et område med mange ikke-kommunale barnehager og liten befolkningsvekst. Den har to avdelinger med til sammen 40 barn. Barnetallet reduseres ytterligere fra høsten 2015. Tanum barnehage har mye ledig kapasitet. Fra høsten 2015 reduseres barnetallet fra 66 til 46 barn pga manglende innsøkning.

8.4.1 Barnetall per 15.12.14

Dagens barnehage	Små barn	Store barn	Sum barn
Veldre barnehage	16	24	40
Tanum barnehage	27	38	65
Sum antall barn	43	62	105

8.4.2 Økonomisk vurdering

Dersom en legger dagens økonomiske tildelingsmodell til grunn vil avvikling av Veldre barnehage gi Tanum barnehage følgende økonomitildeling til drift:

Tiltak 8.4						
Avvikle Veldre barnehage						
Navn barnehage	Tiltak	Små barn	Store barn	Sum barn	Budsjett*	
Tanum barnehage	Utvidet	32	58	90	12 133 631	
Veldre barnehage	Samlokaliseres	16	24	40	-5 478 748	
Tanum barnehage	Dagens	27	38	65	-9 396 097	
Barn ut av kommunale barnehager		-11	-4	-15		
Differanse driftskostnad kommunal barnehage						-2 741 215

Beregnet innsparing på drift er kr 2.741.215 ut i fra dagens økonomiske tildelingsmodell.

Det vil i utgangspunktet ikke være store investeringskostnader knyttet til dette. Tanum barnehage har i dag et godkjent leke og oppholdsareal på 457 m². Det vil si at de kan ta i mot alle barna som pr 01.08.15 skal starte i Veldre og Tanum.

Veldre barnehage bør kunne selges eller brukes til andre kommunale formål

8.4.3 Vurdering

Veldre og Tanum barnehage ligger i et område av kommunen der det er god barnehagedekning og et synkende barnetall. Både Tanum og Veldre barnehage har hatt nedgang i antall søkere ved årets inntak. Særlig omfattende har nedgangen vært på Tanum. På Tanum barnehage er det nå plass til alle barna på Veldre barnehage, mens det derimot er liten kapasitet til å ta i mot Tanum barn på Veldre.

Problemstillingen rundt endring av Veldre barnehage ble også drøftet i forrige barnehagebruksplan.

Tanum barnehage ligger i et område der få foreldre bor, men det er en moderne og oppgradert barnehage fra 2007 i tidligere Tanum skole. Barnehagen har flotte uteområder og romslige inneareal.

Noen foreldre som i dag har plass på Veldre vil nok oppleve det som en lite heldig plassering i forhold til bosted og arbeidsplass. Allikevel ser kommunen det som hensiktsmessig ut i fra økonomiske vurderinger å foreslå denne endringen.

Dersom utbygging av Martineåsen skulle bli realisert og det vil medføre en stor økning i antall barn i området, bør ny barnehage i dette området vurderes.

8.5 Varden barnehage

Varden barnehage er lokalisert i Stavern. Barnehagen har 44 plasser. Barnehagen ble etter en oversvømmelse bygget ny i 2005. Barnehagen har i barnehageåret 2014/2015 blitt redusert med en avdeling pga for få søkere. Det er overkapasitet på barnehageplasser i Stavernområdet.

En må i løpet av 2016 avgjøre Varden barnehages videre drift. En forutsetning for videre drift er en økning i antall søkere til barnehagen.

8.5.1 Barnetall per 15.12.14

	Små barn	Store barn	Sum barn
Dagens barnehage			
Varden barnehage	9	29	38

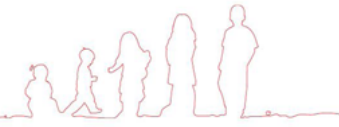
8.5.2 Økonomisk vurdering

Dersom en legger dagens økonomiske tildelingsmodell til grunn avvikling av Varden barnehage føre til følgende innsparing:

Tiltak 8.5					
Vurdere videre drift av Varden barnehage					
Navn barnehage	Tiltak	Små barn	Store barn	Sum barn	Budsjett*
Varden barnehage	Vurderes	9	29	38	-4 839 387
Barn ut av kommunale barnehager		-9	-29	-38	
Differanse driftskostnad kommunal barnehage					-4 839 387

8.5.3 Vurdering

Varden barnehage fremstår som en forholdsvis ny og totalrehabilitert barnehage etter oversvømmelsen i 2006. Den ligger på en solfylt og fin tomt i Varden området tett inntil Stavern. Det er synd å legge ned en barnehage med så moderne og rehabiliterte lokaler og uteplass. Barnetallsutviklingen i Stavern er derimot meget svak og det er allerede i dag vanskelig å fylle plassene i barnehagen. Pga barnehagens tilfredsstillende fysiske stand og beskaffenhet ønsker en å avvente beslutning om eventuell nedleggelse til desember 2016. Barnehagen vil derfor tidligst legges ned august 2017. Ved en markant økning i søkertallet bør barnehagen opprettholdes.

8.6 Ny struktur innen 2019

Kommunale barnehager blir redusert fra 18 til 13 (12).

Barnehage	gjennomføringstidspunkt
Bergeskogen barnehage	Ingen endringer
Borgejordet barnehage	Ingen endringer
Byskogen barnehage	01.01. 2017
Helgeroa barnehage	Ingen endringer
Jegersborg barnehage	Ingen endringer
Rødbøl barnehage	Ingen endringer
Solstad barnehage	Ingen endringer
Tanum barnehage	01.08.2016
Torstvedt barnehage	01.08.2016
Torstrand barnehage	Ingen endringer
Tun barnehage	01.08.2019
Valby barnehage	Ingen endringer
Varden barnehage	Evnt 01.08.2017

8.7 Økonomiske konsekvenser

8.7.1 Investeringskostnader

Torstvedt	52 418 545
Byskogen	46 266 651
Tun	37 174 555*

*Tun barnehage basert på samme forhandstall som Torstvedt hvor totalt areal behov er ca 10,7 m2 pr.barn inkludert alle rom til personale,administrasjon garderober, stellerom osv

Budsjettpris 37 174 555,- inkl.mva

8.7.2 Stipulert endring kr på drift

Torstvedt	5 021 421
Byskogen	7 906 618
Tun	-1 135 215*
Veldre/Tanum	2 118 190

*Økning i barnetallet

Beregninger av økonomiske konsekvenser er basert på kommunale barnehagers ramme for 2015, og tildelingsmodell som er brukt i budsjettering for 2015. Tildelingsmodellen er basert på en stykkpris per barn. Denne stykkprisen er avhengig av total ramme og totalt barnetall for kommunale barnehager. Framtidige innsparinger i driftskostnader, som forespeilet i denne barnehagebruksplan, har tatt utgangspunkt i stykkpris per små og store barn, slik den var ved budsjettering for 2015.

Husleiekostnader til eksterne leverandører er budsjetterte kostnader for 2015.

For nye barnehager, med ukjente driftskostnader, er det estimert med driftskostnader basert på en nåværende barnehage (Solstad) som antas å være sammenlignbar i forhold til

kostnader. Ettersom størrelsen likevel ikke er sammenlignbar, legges til 10% økning i kostnader for å ta høyde for større barnehage.

Barnetall for nåværende barnehager er barnetall per 15.12.14, som er siste offisielle telledato.

Barnetallet som det er tatt høyde for i de nye barnehagene er et estimat. Barnetallet i Larvik kommune har vært i stor endring, og det har derfor vært utfordrende å konkretisere dette nærmere. I nye bygg vil det være plass til estimert barnetall, men hvorvidt det faktisk blir så mange barn, er avhengig av tilstrekkelig antall søknader til barnehageplass i de nye barnehagene.

8.7.3 Konsekvenser for overføring til ikke-kommunale barnehager

I henhold til Forskrift om likeverdig behandling av tildeling av offentlige tilskudd til ikke-kommunale barnehager § 4, skal kommuneregnskapet være grunnlag for beregning av tilskudd. Alle endringer i regnskapet for kommunale barnehager vil dermed påvirke utgifter knyttet til ikke-kommunale barnehager.

Regnskap i de kommunale barnehagene er grunnlaget for beregningen av tilskuddssatsen som skal brukes i forhold til overføring til de ikke-kommunale barnehagene. Rundskriv Udir-7-2014 jf § 4, sier at ordinær drift i kommunale barnehager som drives i midlertidige barnehagelokaler ikke skal tas med i beregningen av tilskuddssatsen. I beregningsgrunnlaget vil da de mest kostnadseffektive kommunale barnehagene i Larvik kommune og tilhørende antall barn tatt ut. Nye barnehagebygg og tilhørende endringer i driftskostnader, vil inkluderes i senere beregninger for tilskudd til ikke-kommunale barnehager.

8.7.4 Eventuelt salg omdisponering av eksisterende bygningsmasse

- Veldre
- Varden
- Tun
- Ulåsen
- Thor Heyerdahl barnehage

Det er Eiendom som er ansvarlig for etterbruk av kommunale barnehagebygg på lik linje med andre kommunale bygg.